

Til lovforslag nr. L 147. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 10. april 2003*)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforbereende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

(Forenkling af bestemmelser om tilskud, elevstøtte og vedtægter)

§ 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 619 af 9. juli 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »indhold«: »herunder om, i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres«.

2. § 11, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskuddene efter stk. 1, nr. 2, og § 17, stk. 1, fordeles mellem skolerne af den selvejende institution Fordelingssekretariatet for friskoler og private grundskoler, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren. Fordeling af tilskud til lærernes efteruddannelse kan fordelingssekretariatet efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, overlade til skoleorganisationer og lignende, der virker inden for lovens område. Undervisningsministeren kan tillægge fordelingssekretariatet yderligere opgaver af administrativ karakter på de frie grundskolers område. Fordelingssekretariatet kan fra skolerne indhente de oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af dets opgaver i henhold til 1. og 3.

pkt. Forvaltningsloven og offentlighedsloven gælder for fordelingssekretariatets virksomhed. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om administrationen af fordelingssekretariatets opgaver.«

3. § 12, stk. 2 og 3, ophæves.

4. § 17, stk. 3, ophæves.

5. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri grundskole og et privat gymnasium, et privat hf-kursus eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

6. I § 20 b, 2. pkt., ændres »den vikarkasse, der er nævnt i § 11, stk. 3, de fordelingsudvalg, der er nævnt i § 17, stk. 3,« til: »det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3,«.

7. § 24, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Fordelingssekretariatet, der er nævnt i § 11, stk. 3, og Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig fører regnskaber for tilskudsbe-

villingerne efter § 11, stk. 1, nr. 2, § 14 og § 17, stk. 1.«

8. § 37, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Undervisningsministeren kan bestemme, at skolernes regnskab skal indsendes til det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3.«

9. I § 40 udgår »de i § 17, stk. 3, nævnte særlige fordelingsudvalg«, og »den i § 11, stk. 3, nævnte vikarkasse« ændres til: »det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3.«

§ 2

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 3. september 2002, som ændret ved § 1 i lov nr. 1083 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 4, indsættes efter »herunder«: »om tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres,«.

2. I § 11, stk. 3, ændres »stk. 4-6« til: »stk. 4 og 5«.

3. § 11, stk. 4-6, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 4. For elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og for elever på efterskoler, der ikke modtager statslig elevstøtte, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af den af ministeriet fastsatte mindste egenbetaling, jf. stk. 2.

Stk. 5. For elever på efterskoler, der modtager statslig elevstøtte, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af det beløb, der fremkommer ved at fratage den maksimale statslige elevstøtte i den af ministeriet fastsatte mindste elevbetaling, jf. stk. 2.«

4. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt. Dette gælder dog ikke tilskud til nedsættelse af elevbetalingen i henhold til §§ 27 a, 30 og 37.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri kostskole og en fri grundskole, et privat gymnasium eller et privat hf-kursus, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de

enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

5. § 19 med tilhørende overskrift affattes således:

»Grundtilskud

§ 19. Staten yder til hver skole et årligt grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove. Til skoler, der begynder virksomhed i finansåret, ydes et forholdsmæssigt grundtilskud. Grundtilskud nedsættes med en procentdel eller bortfalder for skoler med særlig store indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Procentdel og grænsebeløb fastsættes på de årlige finanslove.«

6. I § 20, stk. 1, 1. pkt., ændres »driftstilskud efter § 19« til: »taxametertilskud efter § 21«.

7. Efter § 20 indsættes:

»Taxametertilskud«.

8. §§ 21-23 affattes således:

»§ 21. Staten yder et taxametertilskud ud fra skolens årsevtal gange en takst (takst 1), der fastsættes på de årlige finanslove. For skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, anvendes et gennemsnit af årsevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret og skoleåret før. For nyoprettede skoler og skoler, der ikke har modtaget tilskud i året før finansåret, anvendes finansårets årsevtal.

Stk. 2. Til skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra skolens årsevtal i dette skoleår. Tilskuddet reguleres med halvdelen af takst 1 gange forskellen mellem årsevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årsevtallet i skoleåret før. Til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra det forventede årsevtal i finansåret, og det reguleres med hele takst 1 gange forskellen mellem det forventede og det opnåede årsevtal i finansåret. Ministeren fastsætter nærmere regler om fordelingen.

Stk. 3. Indtil den 1. januar 2006 fordeles taxametertilskud til folkehøjskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige ud fra skolens lærerlønfaktor i

dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxametertilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Stk. 4. Indtil den 1. januar 2007 fordeles taxametertilskud til efterskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxametertilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om lærerlønfaktorens opgørelse og vægt efter stk. 3 og 4 og kan fastsætte regler om mindste antal faste lærere pr. årselev.

Stk. 6. En andel af tilskuddene efter stk. 1 ydes som særligt tilskud til vikarudgifter m.v., jf. § 20.

Tillægstakster

§ 22. Staten yder til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra antallet af årselever gange en takst (takst 2), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes kun elever på kurser af mindst 2 ugers varighed, som har gennemført mindst to af kursets uger. Bestemmelserne i § 21, stk. 1 og 2, gælder tilsvarende.

§ 23. Staten yder til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra antallet af årselever optjent i det skoleår, der slutter i finansåret, gange en takst (takst 3), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes kun elever på kurser af mindst 12 ugers varighed, som har gennemført mindst 12 af kursets uger.

Stk. 2. Til skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, yder staten forskud på grundlag af et årselevtal i dette skoleår opgjort som i stk. 1. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årselevtallet i skoleåret, der slutter i året før finansåret.

Stk. 3. Til andre folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler end skoler nævnt i stk. 2 ydes forskud ud fra det forventede årselevtal i finansåret. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem det forventede og det opnåede årselevtal i finansåret.«

9. Efter § 23 a indsættes:

»§ 23 b. Staten yder til ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra et årselevtal, hvori alene indgår de elever, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, gange en tillægstakst (takst 2 a), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes dog kun elever på kurser af mindst 2 ugers varighed, som har gennemført mindst to af kursets uger. Bestemmelserne i § 23 gælder for ydelse af tilskuddet, herunder udbetaling af forskud og efterfølgende regulering.«

10. I § 27, stk. 5, ændres », forvaltningsloven og bestemmelser om offentlige registre skal finde anvendelse ved« til: »og forvaltningsloven skal gælde for«.

11. I § 27 a, stk. 1, 2. pkt., ændres »stk. 4, nr. 1« til: »stk. 4«.

12. Efter § 29 indsættes i kapitel 4:

»§ 29 a. En kommunalbestyrelse kan yde tilskud til nedsættelse af en elevs elevbetaling.«

13. §§ 30 og 31 affattes således:

»§ 30. Staten yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler. Støtten ydes ud fra et indkomstgrundlag, jf. stk. 3. Støtten ydes med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse på kurser af 5 ugers varighed og derover. Elevstøtten ydes kun for hele kursusuger og afkortede kursusuger efter § 16, stk. 1. Ministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af elevstøtte, herunder om støtte til elever, som der ikke er indkomstgrundlag for.

Stk. 2. En elev kan efter ansøgning til efterskolen opnå elevstøtte, når

- 1) eleven er dansk statsborger eller efter international overenskomst har ret til elevstøtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende ligestilles med danske statsborgere efter regler fastsat af undervisningsministeren,
- 2) efterskolen oppebærer tilskud efter denne lov,
- 3) kurset er tilskudsberettigende,
- 4) eleven opfylder betingelserne i lovens § 13, stk. 1, nr. 3, og har fulgt undervisningen i mindst to hele kursusuger og
- 5) eleven ved ansøgningen oplyser navn, adresse og dansk personnummer. Elever, der er

omfattet af § 33, skal tillige oplyse forældrenes navn, adresse(r) og personnumre.

Stk. 3. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen) indhenter efter anmodning fra efterskolen oplysninger om indkomstgrundlag fra skattemyndighederne og beregner det ugentlige støttebeløb. Styrelsen kan hos offentlige myndigheder indhente de oplysninger om eleven og dennes forældre, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold. Kan skattemyndighederne ikke opgøre indkomstgrundlaget, fastsætter efterskolen et beregningsgrundlag efter regler fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysningerne, herunder om oplysninger, der skal gives i elektronisk form.

Stk. 4. Elevstøtten udbetales til skolen, som herefter beregner elevens egenbetaling. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om udbetaling af støtte til de enkelte skoler og om elevstøttens administration, herunder om ansøgning, tildeling, udbetaling af forskud til skolerne og om tilbagebetaling fra skolerne. Undervisningsministeren kan bestemme, at elevstøtten administreres af styrelsen, og at de enkelte skoler bistår styrelsen i forbindelse med tildeling af støtten. Afgørelser, der træffes af styrelsen, kan ikke indbringes for undervisningsministeren, jf. § 50, stk. 1.

Stk. 5. På de årlige finanslove fastsættes:

- 1) Største ugentlige indkomstbestemte støttebeløb, herunder grundstøttebeløb, jf. stk. 1. Der fastsættes nedsat elevstøttebeløb til elever, der ikke bor på skolen.
- 2) Største og mindste indkomstgrundlag, jf. §§ 32 og 33, for elever og forældre samt en skala over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte. Der fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hver af elevens søskende, der er under 18 år ved kurssets begyndelse.

§ 31. Hvis revisors kontrol, jf. § 39, stk. 2, eller tilsynets kontrol, jf. § 52, viser, at betingelserne i § 30, stk. 1 og 2, ikke er opfyldt, eller hvis eleven ikke har deltaget i kurset i det anførte antal uger, modregnes den for meget udbetalte elevstøtte i skolens taxametertilskud, jf. § 21, og tilfalder staten.«

14. § 33 affattes således:

»§ 33. Indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Fra og med den første kursusuge i måneden efter, at eleven er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten ud fra elevens indkomstgrundlag. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal sammenlægges.«

15. Kapitel 6 ophæves.

16. I overskriften til *kapitel 7* og i § 37, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »folkehøjskoler,«: »efterskoler,«, og i § 37, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »folkehøjskolernes,«: »efterskolernes,«.

17. I § 37, *stk. 1, 3. pkt.*, ændres »§ 11, stk. 2-6,« til: »§ 11, stk. 2-5,«.

18. § 37, *stk. 2*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Senest ved ydelse af elevstøtten underretter skolen eleven om reglerne for skattepligt af elevstøtten. Skolen indberetter til Told- og Skattestyrelsen for hver elev størrelsen af ydet individuel støtte efter Undervisningsministeriets anvisning.

Stk. 3. Støtten ydes til skolerne ud fra antallet af årselever, der er opgjort efter bestemmelserne i § 22. Beløbet anvises samtidig med forskudsramten for januar måned.

Stk. 4. Viser revisors kontrol, jf. § 39, stk. 2, eller ministeriets kontrol, jf. § 52, at skolens beløb til individuel støtte, jf. stk. 1, ikke er korrekt anvendt, modregnes den for meget udbetalte støtte i skolens taxametertilskud, jf. § 21, og tilfalder staten.«

19. I § 39, *stk. 2, 1. pkt.*, udgår »§ 30, stk. 1, nr. 2, og«, og § 39, *stk. 2, 2. pkt.*, ophæves.

20. § 39, *stk. 5*, ophæves.

21. I § 41, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »§ 30, stk. 1, 1. pkt., og § 31, stk. 1« til: »§ 30, stk. 1«.

22. I § 42, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres », der er under 18 år,« til: »på efterskoler uanset alder og for elever på husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kurssets begyndelse,«.

23. I § 50, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »§ 31, stk. 4« til: »§ 30, stk. 4«.

§ 3

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 178 af 15. marts 2002, som ændret ved § 65 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 5 i lov nr. 274 af 8. maj 2002, § 4 i lov nr. 275 af 8. maj 2002 og § 7 i lov nr. 414 af 6. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 7, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Private gymnasieskoler skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren, jf. dog § 31. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder om, i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres. Private gymnasieskoler skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.«

2. § 18 c, stk. 2 og 3, ophæves.

3. § 18 h, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af et privat gymnasium og en fri grundskole, et privat hf-kursus eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

§ 4

I lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforbereende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 179 af 15. marts 2002, som ændret ved § 66 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 4 i lov nr. 274 af 8. maj 2002, § 5 i lov nr. 275 af 8. maj 2002, § 8 i lov nr. 414 af 6. juni 2002, § 54 i lov nr. 418 af 6. juni 2002 og § 2 i lov nr. 1078 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 18, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Private kurser skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af under-

visningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder om, i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres. Private kurser skal udgøre en bygningsmæssig og geografisk enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.«

2. § 30 c, stk. 2 og 3, ophæves.

3. § 30 i, stk. 1 og 2, affattes således:

»Kurset disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af et privat hf-kursus og en fri grundskole, et privat gymnasium eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2003, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Lovens § 2, nr. 1, 4-8, 10 og 22, træder i kraft den 1. august 2003. § 2, nr. 2, 3, 9, 11-21 og 23, træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i § 19 i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) som affattet ved denne lovs § 2, nr. 5, afregnes skoletilskud for 2003 til samtlige skoler efter de hidtil gældende regler i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i § 21 i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) som affattet ved denne lovs § 2, nr. 8, afregnes taxameter-tilskud for 2003 til husholdningsskoler og håndarbejdsskoler efter de hidtil gældende regler i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

Stk. 5. § 4, 2. pkt., og § 5, 2. og 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 1114 af 13. december 2000 om

individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler ophæves med virkning fra lovens ikrafttræden den 1. maj 2003.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan, for så vidt angår §§ 3 og 4, ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

CHRISTIAN MEJDAHL

/ Inge Dahl-Sørensen